

Zväz diabetikov Slovenska informuje

Cukrovka je jedným z najčastejších, najzávažnejších, ale aj ekonomicky najnáročnejších ochorení na celom svete. Len v Európskej únii tvoria diabetickí pacienti takmer 10% populácie, čo je okolo 32 mil. obyvateľov. Nárast počtu ochorenia na cukrovku je však do budúcnosti alarmujúci. Počíta sa, že v roku 2030 bude na cukrovku chorých v EÚ 16 % obyvateľov. Aj na Slovensku sa toto číslo výskytu cukrovky pohybuje okolo 7%, čo je 380 tis. pacientov a v roku 2030 by to malo byť okolo 12%, čo je 660 tis. ľudí. Sme síce pod priemerom EÚ, ale aj tak liečba cukrovky značne ekonomicky zaťažuje naše hospodárstvo. Počíta sa, že liečba cukrovky stojí 16 – 18% z celkových vynaložených nákladov na zdravotníctvo. Navyše, pokiaľ nie je cukrovka kontrolovaná, vznikajú vážne zdravotné problémy so vznikom komplikácií a liečba sa značne predražuje. V takýchto prípadoch sa život diabetika skraca o 5 až 20 rokov.

Toto ochorenie však so sebou prináša nielen zhoršenie zdravotného stavu, zhoršenie ekonomickej situácie samotného pacienta, ale zaťažuje aj jeho rodinu. Často dochádza k sociálnej odkázanosti, k mnohým patologickým javom a pod., čo je alarmujúce konštatovanie. Preto nás potešilo, že s danou situáciou sa začali zaoberať aj poslanci EÚ. Európsky parlament prijal dňa 24. marca 2012 rezolúciu pod číslom P7-TA-PROV(2012)0082.

V Kodani, v hlavnom meste Dánska, ktoré predsedalo Rade Európy v prvom polroku 2012, sa zišli zástupcovia krajín EÚ na fóre spoločného postupu v boji s cukrovkou. Zúčastnili sa ho ministri zdravotníctva jednotlivých členských krajín, európski poslanci ako aj členovia OECD. Zasadnutie podporil svojou aktívnou účasťou aj bývalý generálny tajomník OSN Kofi Atta Annan, ktorý vyslovil jednoznačné stanovisko, že pred cukrovkou sa nedá ujsť, ale musíme ju plne vziať na vedomie a riešiť vzniknutú situáciu. Slovensko na tomto fóre zastupovali doc. MUDr. Emil Martinka, PhD., predseda Slovenskej diabetologickej spoločnosti a Ing. Jozef Borovka, prezident ZDS. Následne po tomto stretnutí sa konalo ďalšie zasadnutie na dánskom veľvyslanectve v Bratislave so zástupcami Ministerstva zdravotníctva SR, zástupcami zdravotných poisťovní, Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, Slovenskej diabetologickej spoločnosti, pacientov na tomto fóre zastupoval prezident Zväzu diabetikov Slovenska Ing. Jozef Borovka. Účastníci stretnutia sa dohodli, že edukáciu diabetikov na Slovensku bude zabezpečovať Zväz diabetikov Slovenska. Na týchto rokovaníach sa jasne konštatovalo, že pacient by mal dostať čo najlepšiu a najefektívnejšiu odbornú zdravotnú starostlivosť. Keď bude toto zabezpečené, budú aj finančné prostriedky na jeho liečbu vynaložené čo najefektívnejšie.

Veľký dôraz musíme dávať na prevenciu, v ktorej zaostávame a práve ona by mala byť nosným pilierom aj nášho štátu, nakoľko zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva by malo byť predovšetkým záujmom nás všetkých. Len zdravý občan môže byť plnohodnotne zapojený do celospoločenského pracovného procesu a tým prispievať odvodmi a daňami do štátneho rozpočtu.

Musíme konštatovať, že sme jedna z mála krajín v EÚ, ktorá nemá Národný diabetologický program. Značne zaostávame aj vo výchove diabetikov, čo je vinou nielen lekárov, ale aj vinou nás pacientov, ktorí trpíme na toto celoživotné ochorenie. Často bagatelizujeme svoj zdravotný stav, správame sa sami k sebe macošsky a zobudíme sa vo väčšine prípadov, až keď je neskoro. Dokedy však toto môže trvať? Veď zodpovednosťou každého diabetika je starať sa o svoje zdravie a tak ten kto sa oň nestará, musí počítať s tým, že nik iný to zaň neurobí. Edukácia by mala byť povinná a ten kto ju nebude akceptovať ale ju bude negovať, bude si musieť hradiť svoju liečbu sám. Práve preto je veľkým pozitívom spolupráca nášho Zväzu diabetikov Slovenska so Slovenskou diabetologickou spoločnosťou, ktorá pripravuje Národný diabetologický program, ktorý by mal obsahovať odporúčania EÚ v oblasti prevencie, diagnostikovania, výskumu a v neposlednom rade výchove – edukácii. Jeho obsahom by mala byť štandardizácia kritérií a metód pre zber dát - vytvorenie registra. Ďalej je potrebné klásť dôraz na medializáciu o prevencii vo verejnoprávnych médiách, informovať o ochorení v základných školách a samozrejme vypracovanie postupu výchovy u diabetikov. Práve do výchovy diabetikov by sme sa mali my, vo Zväze diabetikov Slovenska, čo najaktívnejšie zapojiť. Veď už máme profesionálnych, vysokoškolsky vzdelaných edukátorov a tento potenciál musíme naplno využiť. Už od roku 2013 bude na Slovensku pôsobiť prvé profesionálne edukačné centrum pre diabetikov v Michalovciach. Bude nielen vychovávať, ale aj pomáhať diabetikom pri riešení ich ekonomickej, sociálnej a spoločenskej situácie. Bude pôsobiť aj v oblasti prevencie formou vstupov do lokálnych televízií, reklamou, formou prednášok a posedení priamo v základných školách. Nesmieme sa pozerieť na toto ochorenie laxne a prehliadať ho, lebo tento prístup nás môže do viesť k veľkému a a neriešiteľnému problému.

Ing. Jozef Borovka
prezident Zväzu diabetikov Slovenska